

Opinia Komitetu Regionów „Partnerski proces komunikowania na temat Europy”

(2008/C 257/08)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa za niezwykle istotne lepsze komunikowanie się z obywatelami europejskimi poprzez prowadzenie z nimi stałego dialogu celem ustanowienia demokratycznej, opartej na zaufaniu i solidarnej debaty pozwalającej im rozwijać europejskie postawy i ułatwiać utożsamianie się z aktywnym obywatelstwem europejskim.
- Podkreśla, że pochodzący z wyboru przedstawiciele szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego wspólnie odpowiadają za uwzględnianie wymiaru europejskiego w swoich działaniach. Wnosi z tego względu, by zachęcano do partnerstwa między instytucjami UE, rządami krajowymi, parlamentami krajowymi i samorządami terytorialnymi w dziedzinie komunikacji, tak aby dostarczać obywatelom więcej wiedzy na temat Europy i przekazywać im jasne i obiektywne informacje co do działań podejmowanych na poziomie Unii Europejskiej.
- Z zadowoleniem przyjmuje nową fazę planu D „Debata o Europie”, w której zachowane jest podejście „działać lokalnie” i która zapewnia dodatkowe środki dotarcia do obywateli, nawiązania kontaktu i działania w partnerstwie w kontekście wyborów europejskich i ratyfikacji traktatu lizbońskiego.
- Z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji, by współfinansować nową serię projektów społeczeństwa obywatelskiego w ramach planu D oraz zgadza się, że należy skupić się na zdecentralizowanych zaproszeniach do składania wniosków i działaniach wspierających lokalne projekty. Ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że w odniesieniu do tych zaproszeń wśród pierwszoplanowych celów znalazł się udział członków Komitetu Regionów oraz ułatwianie dialogu z lokalnymi decydentami politycznymi. Wzywa jednak Komisję do zapewnienia, że same władze lokalne i regionalne będą się kwalifikować do udziału w tych zaproszeniach do składania wniosków.
- Sugeruje, by lokalizacja „Domów Europy”, będących publicznymi miejscami spotkań przyciągającymi obywateli bogatą ofertą, nie była ograniczona do stolic, ale by ich tworzenie — na odpowiednich zasadach — było możliwe również z inicjatywy samorządów terytorialnych i miast. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by działać na poziomie jeszcze bardziej lokalnym, stymulując debaty także poza stolicami europejskimi z udziałem przedstawicielstw Komisji oraz „drugiej generacji” centrów Europe Direct, które zostaną otwarte w 2009 r.
- Jest gotów aktywnie pomagać i uczestniczyć w inicjatywach podejmowanych przez inne instytucje, w tym w spotkaniach z obywatelami, które mogłyby być organizowane przez prezydencje UE.

Sprawozdawca: Claude DU GRANRUT (FR/PPE), radna regionu Pikardia

Dokumenty źródłowe

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Partnerski proces komunikowania na temat Europy”

COM(2007) 568 wersja ostateczna

Dokument roboczy Komisji „Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie partnerskiego procesu komunikowania na temat Europy”

COM(2007) 569 wersja ostateczna

Komunikat Komisji „Komunikowanie na temat Europy za pośrednictwem internetu. Angażowanie obywateli”

SEC(2007) 1742

Komunikat Komisji „Debata o Europie — wykorzystać doświadczenia planu D na rzecz demokracji, dialogu i debaty”

COM(2008) 158 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

I. Wspólna odpowiedzialność za komunikowanie na temat Europy

1. Popiera inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą opracowania nowej strategii komunikowania się z obywatelami europejskimi, zgodnie z wolą Rady Europejskiej, bardziej angażującej instytucje wspólnotowe i państwa członkowskie oraz uznającej znaczenie działań prowadzonych na szczeblu regionalnym i lokalnym.

2. Uważa bowiem za niezwykle istotne lepsze komunikowanie się z obywatelami europejskimi poprzez prowadzenie z nimi stałego dialogu celem ustanowienia demokratycznej, opartej na zaufaniu i solidarnej debaty pozwalającej im rozwijać europejskie postawy i ułatwiać utożsamianie się z aktywnym obywatelstwem europejskim.

3. Ponownie wyraża swe przekonanie o absolutnej konieczności prowadzenia — za pomocą zdecentralizowanego dialogu — refleksji na temat wspólnych wartości, dorobku integracji europejskiej i oddziaływania polityki wspólnotowej na życie obywateli oraz zadań Unii Europejskiej na przyszłość, także w celu zwiększenia wiedzy obywateli UE na temat Europy.

4. Podkreśla, że pochodzący z wyboru przedstawiciele szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego wspólnie odpowiadają za uwzględnianie wymiaru europejskiego w swoich działaniach. Wnosi z tego względu, by zachęcano do partnerstwa między rządami krajowymi, parlamentami krajowymi i samorządami terytorialnymi w dziedzinie komunikacji, tak aby dostarczać obywatelom więcej wiedzy na temat Europy i przekazywać im jasne i obiektywne informacje co do działań podejmowanych na poziomie Unii Europejskiej.

5. Wnosi zatem, by Komisja Europejska udostępniła obywatelom rzeczywiste narzędzia uczestnictwa; zwraca zarazem uwagę na rolę środków komunikacji o powszechnym zasięgu, szczególnie zaś internetu jako narzędzia bliskiego kontaktu i zasadniczego instrumentu przekazu, szczególnie dla władz lokalnych i regionalnych.

6. Wyraża zadowolenie z dążenia Komisji Europejskiej do wzmocnienia partnerstwa między instytucjami Unii Europejskiej a państwami członkowskimi. Kładzie nacisk na konieczność uznania istotnej roli, jaką w tej dziedzinie odgrywa on sam, a także władze regionalne i lokalne. Zauważa bowiem, że Komisja przyznała, iż nieznaną jest głównie słabym zaangażowaniem państw członkowskich, uznała natomiast pozytywne wyniki prowadzenia komunikacji zdecentralizowanej oraz konieczność działania na szczeblu lokalnym i regionalnym.

7. Z zadowoleniem przyjmuje nową fazę planu D „Debata o Europie”, w której zachowane jest podejście „działać lokalnie” i która zapewnia dodatkowe środki dotarcia do obywateli, nawiązania kontaktu i działania w partnerstwie w kontekście wyborów europejskich i ratyfikacji traktatu lizbońskiego.

8. Wnosi, by Komisja uwzględniła potrzebę komunikacji przy opracowywaniu każdego obszaru polityki europejskiej, szczególnie zaś w odniesieniu do tych obszarów, które wywierają wpływ na szczebel terytorialny, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy strukturalnych. Jest zdania, że zmieniony budżet UE powinien zawierać rozdział dotyczący komunikacji z obywatelami.

9. Uważa, że należy skorzystać z okresu ratyfikacji traktatu lizbońskiego oraz z przyszłych wyborów europejskich, by podjąć rzeczywistą debatę na temat Europy. Powołał w związku z tym specjalną grupę roboczą celem optymalnego wykorzystania potencjału swych członków w komunikowaniu się z obywatelami europejskimi na temat Europy.

II. Intensywniejsze partnerskie działania na rzecz spójnej i całościowej komunikacji zdecentralizowanej

10. Przypomina wypowiedź komisarz Margot Wallström na temat podejścia terytorialnego i podstawowego znaczenia władz regionalnych i lokalnych, jeśli chodzi o kontakt z obywatelami i wyjaśnienie im sensu i pozytywnych wyników działań politycznych Unii w zakresie rozwoju gospodarczego, spójności terytorialnej, środowiska naturalnego, bezpieczeństwa i zdobycy socjalnych przy okazji setek imprez organizowanych w ramach planu D na całym obszarze Unii.

11. Potwierdza w związku z tym wolę oparcia się na zapisach umowy o współpracy z Komisją Europejską, ze szczególnym uwzględnieniem załącznika na temat polityki komunikacyjnej, celem zorganizowania debat i imprez poświęconych tematom związanym z życiem codziennym obywateli, takim jak zatrudnienie, bezpieczeństwo, migracje, prawa podstawowe, ochrona środowiska, zaopatrzenie w energię, dla wykazania wartości dodanej polityki wspólnotowej połączonej z kompetencjami demokratycznie wybranych członków władz działających w terenie.

12. Wnosi, by osoby kontaktowe w każdym przedstawicielstwie Komisji, które zostały wyznaczone zgodnie z umową o współpracy między KR-em a Komisją Europejską i które są odpowiedzialne za rozwijanie na szczeblu regionalnym i lokalnym tematów działań komunikacyjnych ustalonych przez grupę międzyinstytucjonalną ds. informacji, stały się naprawdę dobrze funkcjonującymi przekazywaczami informacji między Komisją a członkami KR-u. Powinny one ułatwiać udział władz lokalnych i regionalnych w zdecentralizowanych wydarzeniach oraz w oficjalnych wizytach członków Komisji w państwach członkowskich.

13. Przypomina, że nowa strategia komunikacyjna wymaga większego współdziałania między instytucjami unijnymi i organami wspólnotowymi, ale że musi ona także znajdować pożywkę w reakcjach oddolnych, które mogą przeanalizować i przekazać tylko organa odpowiadające za obywateli i będące z nimi w kontakcie oraz znające procesy decyzyjne w Unii. Podkreśla w tym miejscu postanowienia protokołu w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności włączonego do traktatu lizbońskiego, które zobowiązują Komisję Europejską do uwzględnienia we wnioskach legislacyjnych i dotyczących innych przepisów ich skutków finansowych i administracyjnych dla samorządów terytorialnych.

14. Stwierdza, że zaangażowanie podmiotów lokalnych i regionalnych i włączanie samorządów lokalnych i regionalnych do oficjalnych konsultacji z Komisją Europejską na wstępnym etapie opracowywania wszelkich aktów legislacyjnych wzmacnia działania miast i regionów będących pośrednikami w procesie informowania i komunikowania na temat Unii Europejskiej oraz wpisuje się w zasadę wielopoziomowego sprawowania rządów.

To dwukierunkowe informowanie mogłoby odbywać się z udziałem biur regionów i samorządów terytorialnych w Brukseli oraz krajowych i europejskich stowarzyszeń demokratycznie wybranych członków władz lokalnych i regionalnych.

III. Komunikowanie na temat Europy: działać lokalnie, angażując obywateli i włączając demokratycznie wybranych członków władz lokalnych i regionalnych

15. Zwraca uwagę na konieczność zapewnienia lepszego dostosowania informacji o UE do różnych docelowych grup ludności, i do rzeczywistości w terenie.

16. Wzywa do wyciągnięcia wniosków z imprez organizowanych w ramach planu D przez władze regionalne i przez miasta, o których mówią dwa sprawozdania okresowe na temat wdrażania komunikacji zdecentralizowanej przez Komitet Regionów.

17. Z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji, by współfinansować nową serię projektów społeczeństwa obywatelskiego w ramach planu D oraz zgadza się, że należy skupić się na zdecentralizowanych zaproszeniach do składania wniosków i działaniach wspierających lokalne projekty. Ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że w odniesieniu do tych zaproszeń wśród pierwszoplanowych celów znalazł się udział członków Komitetu Regionów oraz ułatwianie dialogu z lokalnymi decydentami politycznymi. Wzywa jednak Komisję do zapewnienia, że same władze lokalne i regionalne będą się kwalifikować do udziału w tych zaproszeniach do składania wniosków.

18. Podkreśla, że aby faza planu D „Debata o Europie” została skutecznie przeprowadzona we wszystkich państwach członkowskich, trzeba dążyć do uzyskania większej synergii między posłami do PE, obieralnymi przedstawicielami szczebla lokalnego i regionalnego, rzecznikami rządów krajowych, szefami przedstawicielstw Parlamentu Europejskiego i Komisji oraz przedstawicielami krajowych stowarzyszeń władz lokalnych i regionalnych.

19. Sugeruje, by lokalizacja „Domów Europy”, będących publicznymi miejscami spotkań przyciągającymi obywateli bogatą ofertą, nie była ograniczona do stolic, ale by ich tworzenie — na odpowiednich zasadach — było możliwe również z inicjatywy samorządów terytorialnych i miast. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by działać na poziomie jeszcze bardziej lokalnym, stymulując debaty także poza stolicami europejskimi z udziałem przedstawicielstw Komisji oraz „drugiej generacji” centrów Europe Direct, które zostaną otwarte w 2009 r.

20. Podkreśla, że komunikacja z młodzieżą musi mieć na celu przekazanie informacji, które przekonają młodzież do tego, że zaangażowanie w budowanie Unii Europejskiej leży w jej interesie.

21. Wzywa wszystkie szczeble władzy do zagwarantowania, by podczas nauki szkolnej młodym ludziom przekazywane były podstawowe wiadomości, tak aby rozumieli, jakie są kompetencje UE, zasady jej funkcjonowania, jej działania i możliwości, jakie oferuje ona ich przyszłości osobistej i zawodowej w świetle wyzwań XXI w.

22. Zaleca wdrażanie działań państw członkowskich w zakresie komunikacji we współpracy z demokratycznie wybranymi członkami władz krajowych, władz regionalnych i lokalnych, np. poprzez organizację imprez zdecentralizowanych w terenie oraz regularne debaty w zgromadzeniach regionalnych i lokalnych na temat działań Unii Europejskiej w obecności — o ile to możliwe — deputowanego do Parlamentu Europejskiego oraz przedstawiciela jednej z dyrekcji Komisji Europejskiej, jak ma to już miejsce w wypadku parlamentów krajowych.

23. Przypomina, że demokratycznie wybrani członkowie władz terytorialnych mogą odgrywać niezmiernie istotną rolę przy wdrażaniu dwukierunkowej komunikacji, umożliwiającej informowanie obywateli o roli i rzeczywistości Unii Europejskiej, wywoływaniu ich reakcji na te informacje i zwiększaniu obecności Europy tam, gdzie zostali oni wybrani; mają również możliwość przekazywania reakcji z terenu, to znaczy opinii ludności na szczeblu lokalnym i regionalnym, decydom, którzy odpowiedzialni są za przygotowanie i zatwierdzanie działań politycznych UE.

24. Zwraca uwagę na rolę partii politycznych w dziedzinie komunikacji na szczeblu lokalnym i regionalnym, jeśli chodzi o propagowanie projektu europejskiego i zachęca pochodzących z wyboru przedstawicieli szczebla lokalnego i regionalnego do wprowadzania młodych ludzi zajmujących się polityką w zagadnienia Unii, tak aby jutrzejsi decydenci byli w stanie uwzględnić wymiar europejski w swoich działaniach.

25. Uważa za niezwykle istotne, by w sposób jasny i wiarygodny przedstawione zostały korzyści płynące z traktatu lizbońskiego, jego logika, zawarte w nim udoskonalenia z punktu widzenia przejrzystości, skuteczności i prawowitości działań Unii Europejskiej i zaangażowania obywateli w kształtowanie polityki.

26. Zaleca organizację, np. w Dniu Europy (9 maja), w radach regionalnych i gminnych specjalnej sesji poświęconej osiągnięciom procesu integracji europejskiej oraz funkcjonowaniu instytucji UE, otwartej dla deputowanych do Parlamentu Europejskiego oraz dla członków Komitetu Regionów pochodzących z tego samego okręgu wyborczego.

27. Zapowiada następujące działania priorytetowe Komitetu Regionów w dziedzinie komunikacji w 2008 r.:

- zorganizowanie forum na temat „Miasta przyszłości” w dniach 8-10 kwietnia 2008 r.;
- zorganizowanie 3. dorocznego forum na temat komunikacji w dniach 17-19 czerwca 2008 r.;

— zorganizowanie 6. edycji imprezy „OPEN DAYS” w dniach 6-9 października 2008 r. gromadzącej w Brukseli w trakcie Tygodnia Regionów i Miast 5500 uczestników, z udziałem 220 regionów i miast Europy; w roku 2008 inicjatywa ta zostanie uzupełniona o ponad 150 imprez zdecentralizowanych w regionach partnerskich;

— zorganizowanie forum na temat dialogu międzykulturowego w dniach 25-27 listopada 2008 r.;

— comiesięczna publikacja elektronicznego biuletynu informacyjnego poświęconego bieżącym wydarzeniom w KR-ze i adresowanego do regionalnych środków przekazu, do członków władz samorządowych oraz do kierownictw stowarzyszeń, jak również publikacja comiesięcznego biuletynu w wersji papierowej na temat działalności politycznej i konsultacyjnej KR-u, instytucji europejskich i regionów, przeznaczony dla 25 000 decydentów regionalnych;

— przyjmowanie co roku w siedzibie KR-u w Brukseli 600 dziennikarzy regionalnych i lokalnych, związane z działalnością polityczną członków KR-u, przy okazji różnego rodzaju wydarzeń, we współpracy z innymi instytucjami europejskimi.

28. Pragnie ściśle współpracować z Komisją Europejską przy opracowaniu planu działań — na podstawie inicjatyw w zakresie komunikacji podejmowanych w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej oraz poprzez dwustronne partnerstwa z państwami członkowskimi w zakresie zarządzania operacyjnego.

29. Jest gotów aktywnie pomagać i uczestniczyć w inicjatywach podejmowanych przez inne instytucje, w tym w spotkaniach z obywatelami, które mogłyby być organizowane przez prezydencje UE.

IV. Włączenie Komitetu Regionów w przyszłe struktury międzyinstytucjonalne w dziedzinie komunikacji

30. Jest przekonany, iż międzyinstytucjonalne ramy w dziedzinie informowania i komunikowania umocniłyby zasadę partnerstwa między instytucjami i organami wspólnotowymi, państwami członkowskimi i władzami regionalnymi i lokalnymi; zarazem powinny one uwzględniać odpowiednie środki finansowe.

31. Podkreśla wartość dodaną, jaką wnosi jego udział w pracach grupy międzyinstytucjonalnej ds. informacji (IGI); ma zamiar co roku przedstawiać swój roczny program komunikacji zdecentralizowanej i w związku z tym wnosi o włączenie go w opracowywanie rocznego programu międzyinstytucjonalnego w tej dziedzinie.

32. Opowiada się za oceną działań IGI celem określenia ewentualnych ulepszeń, a jeśli miałyby powstać zespół ds. koordynacji wdrażania wytycznych określonych przez IGI, Komitet gotów jest w nim uczestniczyć.

33. Wyraża zadowolenie z możliwości uczestniczenia w dorocznej debacie międzyinstytucjonalnej poświęconej komunikowaniu i wnosi, by uznano jego wkład, obok Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady, jako kluczowego partnera strategii zdecentralizowanej komunikacji.

V. Wzbogacić sposoby komunikowania: lokalne i regionalne środki przekazu, środki audiowizualne i internet

34. Podkreśla, że aby osiągnąć cel rozpowszechnienia wiedzy na temat UE wśród obywateli Unii, należy utworzyć więcej skuteczniejszych i łatwiej dostępnych kanałów komunikacji. Zaleca także rozwijanie współpracy pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi a środkami przekazu oraz wykorzystywanie nowych technologii.

35. Wyraża zadowolenie z faktu, że w 2008 r. uruchomiony zostanie projekt Komisji Europejskiej dotyczący pilotażowych sieci informacyjnych, co ma na celu lepsze zaangażowanie parlamentarzystów krajowych w debatę europejską, oraz domaga się, by został włączony w tę inicjatywę wraz z parlamentami regionalnymi oraz pochodzącymi z wyboru przedstawicielami szczebla lokalnego i regionalnego.

36. Zwraca się do Komisji Europejskiej z wnioskiem, by portale internetowe jej przedstawicielstw w 27 państwach członkowskich zawierały linki do stron internetowych krajowych zrzeszeń władz lokalnych i regionalnych, miast i regionów oraz by przekazywane informacje były dostosowane do lokalnego kontekstu, szczególnie w odniesieniu do wdrażania kierunków polityki europejskiej.

37. Zaleca, by portal internetowy „Europa” zawierał specjalną stronę poświęconą roli władz lokalnych i regionalnych w europejskim procesie decyzyjnym, dzięki czemu podkreślono by fakt, że blisko 75 % prawodawstwa europejskiego wdrażane jest na szczeblu lokalnym i regionalnym; ponadto na stronie tej znajdowałyby się też linki odsyłające do portalu Komitetu Regionów oraz linki krajowych i europejskich zrzeszeń władz lokalnych i regionalnych, które wyraziłyby życzenie ich zamieszczenia.

38. Kładzie nacisk na znaczenie inicjatywy Komisji Europejskiej „e-uczestnictwo” mająca skłonić obywateli do udziału w opracowywaniu polityki, szczególnie na szczeblu lokalnym i regionalnym. W związku z tym zachęca władze lokalne i regionalne, by rozwijały portale internetowe swoich miejscowości, tak aby obywatele mogli wyrażać swoje zdanie w ramach konsultacji i interakcji *on-line*, zwłaszcza w odniesieniu do ich oczekiwań dotyczących polityki europejskiej.

39. Zachęca Komisję Europejską, by umieszczała w portalu „EU Tube” nagrania wideo wykonane przez Komitet Regionów.

40. Wnosi na koniec, by Komisja Europejska utworzyła na stronie „Europa” platformę dyskusyjną dla demokratycznie wybranych przedstawicieli szczebla lokalnego i regionalnego, na której odpowiadałoby oni na pytania obywateli, np. w ramach forum „Debate Europe”; inicjatywa taka mogłaby zwiększyć poziom interakcji między członkami Komitetu a obywatelami w ich odpowiednich państwach członkowskich.

41. Podkreśla znaczenie różnorodności kanałów informacji i komunikacji, tak by wszyscy obywatele Unii mieli możliwość przyswojenia sobie wiedzy o UE oraz uczestniczenia na równych zasadach.

Bruksela, 19 czerwca 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE